KOMISSION PÄÄTÖS,

tehty 20 päivänä heinäkuuta 1999,

tuista, joita Ranskan oletetaan myöntäneen Sécuripost-yhtiön hyväksi

[tiedoksiannettu numerolla K(1999) 2537]

(Ainoastaan ranskankielinen teksti on todistusvoimainen)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(1999/676/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 88 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan,

ottaa huomioon Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 62 artiklan 1 kohdan a alakohdan,

on mainittujen artiklojen mukaisesti kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa,

sekä katsoo seuraavaa:

I Tosiseikat ja menettely

1) Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-95/94 [1] antamassa tuomiossa 28 päivänä syyskuuta 1995 kumottiin komission 31 päivänä joulukuuta 1993 tehty päätös, jossa todettiin, että useat toimenpiteet, jotka koskevat postilaitoksen rahan ja arvopapereiden kuljetusalalla toimivaa Sécuripost-nimistä tytäryhtiötä ja joista Chambre syndicale nationale des entreprises de transport de fonds et valeurs (Sytraval) ja Brink's France SARL (Brink's) ovat tehneet valituksen, eivät ole sopimuksen 87 artiklassa (entinen 92 artikla) tarkoitettua valtiontukea. Komissio teki päätöksestä valituksen, jonka yhteisön tuomioistuin hylkäsi kokonaisuudessaan asiassa C-367/95P 2 päivänä huhtikuuta 1998 antamassaan tuomiossa [2]. Tuomioistuin totesi, että komission muutoksenhakuperusteet olivat osittain oikeutettuja. Tuomioistuin totesi myös, että riitautetun päätöksen perusteet olivat siinä määrin puutteelliset, että päätös voitaisiin kumota jo tästä syystä.

2) On muistettava, että ensimmäiseen oikeusasteeseen kantelijat (Sytraval ja Brink's) eivät osallistuneet valituksen tekemiseen.

3) Asiakirjassa, jota tämä päätös koskee, käsitellään Ranskan valtion suoraan tai postilaitoksen välityksellä Sécuripost-yhtiön hyväksi toteuttamia toimenpiteitä, jotka edelsivät tämän yhtiön yksityistämistä Ranskan hallituksen luvalla vuonna 1993. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomiossa kumottiin eräiden kohtien perusteiden puuttumisen tai riittämättömyyden vuoksi komission 31 päivänä joulukuuta 1993 tekemä päätös, jossa todetaan, ettei kyseessä ole valtiontuki. Tämän johdosta komissio on aloittanut Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdan (entinen 93 artikla 2 kohta) mukaisen menettelyn edellä mainituissa kohdissa tarkoitettujen toimenpiteiden osalta, arvioidakseen näitä toimenpiteitä perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan kannalta sekä niiden soveltuvuutta yhteismarkkinoille.

4) Päätös menettelyn aloittamisesta on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* 22 päivänä lokakuuta 1996 [3]. Päätöksessä annetaan muille jäsenvaltioille ja muille asianomaisille osapuolille mahdollisuus esittää asiaa koskevat huomautuksensa komissiolle kuukauden kuluessa julkaisupäivästä.

5) Menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä komissio kehotti Ranskan viranomaisia toimittamaan tietoa asioista, joihin tuomioistuin on kiinnittänyt huomiota, ja myös toimittamaan kaikki edellä mainittuja kohtia koskevat tiedot ja huomiot, joiden ne katsovat olevan hyödyllisiä asiassa Sytraval annetun tuomion perusteella, jotta komissio voisi arvioida kyseisiä toimenpiteitä perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan mukaisesti.

6) Komission päätös menettelyn aloittamisesta on ilmoitettu Ranskan viranomaisille kirjeitse 26 päivänä kesäkuuta 1996. Ranskan viranomaiset ovat lähettäneet 12 päivänä syyskuuta 1996 komissiolle kirjeen, jossa oli paljon tietoa menettelyn aloittamisessa komission esille tuomista kohdista. Komission kehotuksesta lisätietoja on myös toimitettu useilla kirjeillä. Viimeisin näistä kirjeistä saapui komissioon 28 päivänä lokakuuta 1998.

7) Valituksen tekijät eivät ole osallistuneet menettelyyn eivätkä ole esittäneet huomautuksia. Muut asianomaiset osapuolet ja Ranskaa lukuun ottamatta muut jäsenvaltiot eivät ole esittäneet huomautuksia.

([1]) Kok. 1995, s. II-2651.
([2]) Kok. 1998, s. I-1719.
([3]) EVYL C 311, 22.10.1996, s. 12.

II **Tarkasteltavana olevat toimenpiteet**

8) Komission 31 päivänä joulukuuta 1993 antaman päätöksen kohdat, joihin sovelletaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätöstä ja jotka koskevat seuraavia toimenpiteitä:

a) *Sécuripostissa työskentelevien virkamiesten komennukset*

9) Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi, ettei komissio ole ottanut kantaa kanteluun siitä, että virkamiehet, jotka postilaitos on määrännyt komennukselle Sécuripostiin, voidaan milloin tahansa siirtää takaisin alkuperäiseen virastoonsa, jos henkilökunnan supistaminen osoittautuu välttämättömäksi yrityksessä, jossa he ovat komennuksella, minkä seurauksena yritys välttyy maksamasta irtisanomiskorvauksia, joten tältä osin päätöksen perusteet ovat puutteelliset.

b) *Sécuripostin työttömyyskassaan maksamatta jääneet sosiaaliturvamaksut*

10) Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tullut tämän asian osalta siihen lopputulokseen, että riitautetulta päätökseltä puuttuvat perusteet siltä osin kuin komissio toteaa, että ei ole syytä maksaa sosiaaliturvamaksuja työttömyyskassaan komennuksella olevista virkamiehistä, koska heillä on asemansa perusteella takeet työpaikasta. Koska komissio ei selitä, missä määrin järjestelmien erilaisuus Sécuripostin kilpailijayhtiöihin nähden ei ole tukea, komission perustelut ovat puutteelliset.

c) *Tilojen asettaminen käyttöön*

11) Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi, että Sécuripostin toimitilat on asetettu sen käyttöön erityisen vuokrausjärjestelyn mukaisesti eikä komissio ole toimittanut päätöksessään tarkempia tietoja Sécuripostilta todellisuudessa vaadituista maksuista suhteessa sen kilpailijoilta vastaavanlaisten tilojen käytöstä vaadittuihin maksuihin. Komissio ei siis ole verrannut Sécuripostilta todellisuudessa vaadittuja maksuja ja sen kilpailijoilta vastaavanlaisten tilojen käytöstä vaadittuja maksuja, mikä on tuomioistuimen mukaan selvä arviointivirhe.

d) *SNAGin suorittamat Sécuripostin ajoneuvojen huoltotoimenpiteet*

12) Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin arvioi, että se, että SNAG (Service national des ateliers et garages des PTT (Postilaitoksen kansallinen huolto- ja korjaamopalvelu)) käyttää samanlaista laskutusjärjestelmää kuin yksityiset korjaamot, ei ole riittävä este sille, että on kyse Euroopan yhteisön perustamissopimuksen mukaisista valtiontuista.

13) Lisäksi tuomioistuin arvosteli komissiota siitä, että se ei ole tutkinut, osoittavatko perityt hinnat, että on kyse valtiontuesta. Kyseisessä tuomiossa vaaditaan tältä osin SNAGin ja yksityisten korjaamojen vastaavanlaisista palveluista perimien hintojen vertailua. Yhteisöjen tuomioistuin on vahvistanut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arvion ja todennut, että komissio teki asiaan liittyen selvän arviointivirheen.

e) *Sécuripostille tilikaudeksi 1989 myönnetty 15 000 000 Ranskan frangin ennakkosuoritus*

14) Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi riittämättömäksi perusteluksi komission toteamuksen, että kyseinen rahamäärä oli myönnetty Sofipost-konsernin yhtiöiden välisen sopimuspaketin mukaisesti ja että siihen sovellettu korkokanta vastaa pankin peruskorkoa korotettuna puolella prosenttiyksiköllä.

15) Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan se, että on kyse maksullisesta toimenpiteestä, ei riitä osoittamaan, ettei ole kyse perustamissopimuksen 92 artiklan mukaisesta valtiontuesta, koska kyseisen kaltaiseen toimenpiteeseen voidaan kuitenkin soveltaa korkoa, joka hyödyttää Sécuripostia suhteessa sen kilpailijoihin.

16) Komission olisi siis pitänyt tarkastaa, että sovellettu korkokanta vastaisi markkinakurssia, ja jätettyään tekemättä kyseisen tarkastuksen komissio teki yhteisöjen tuomioistuimen mukaan selvän arviointivirheen.

f) *Sécuripostin postilaitokselta perimät hinnat*

17) Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin arvosteli komissiota siitä, että se oli tyytynyt vertailemaan postilaitokselta kuljetuksista perittyä hintaa Casinolta perittyyn vastaavaan hintaan pelkästään vuotta 1993 koskevien tietojen perusteella perustelematta tätä menettelyä tai ilmoittamatta syytä siihen. Lisäksi Sécuripostin postilaitokselta perimät hinnat laskivat jatkuvasti vuodesta 1987 vuoteen 1993 erityisesti 30 päivänä syyskuuta 1987 tehdyn postilaitoksen ja Sécuripostin välisen puitesopimuksen mukaisesti, mikä kasvattaa valittajien esiin tuomaa hintaeroa entistä suuremmaksi. Koska tuomioistuin ei ollut saanut tarkempia tietoja Sécuripostin postilaitokselta ja muilta asiakkailta vuosina 1987, 1988, 1989, 1990, 1991 ja 1992 perimistä hinnoista, se oli sitä mieltä, että sillä ei ollut hallussaan tarpeeksi tietoa, jotta se voisi tutkia, onko valituksen kohteena oleva päätös perusteltu vai ei. Yhteisöjen tuomioistuin on vahvistanut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arvion ja todennut, että komissio teki asiaan liittyen selvän arviointivirheen.

III **Ranskan viranomaisten esittämät tarkistukset**

a) *Sécuripostissa työskentelevien virkamiesten komennukset*

18) Ranskan viranomaiset väittävät alustavasti, että virkamiesten työhönotto aiheutti noin [...] lisäkustannukset aikavälillä 1988–1991 verrattuna siihen tilanteeseen, joka olisi seurannut, jos olisi turvauduttu yksinomaan yksityisoikeudellisiin palkansaajiin. Tämä johtuu siitä, että komennuksella olevien virkamiesten palkat ovat paljon suuremmat kuin yksityisoikeudellisten sopimusten perusteella palkattujen (esimerkiksi vuonna 1990 Sécuripostin virkamiehenä toimivan rahalähetysten kuljettajan keskimääräinen kuukausipalkka ilman sosiaaliturvamaksuja oli [...], kun taas yksityisoikeudellisella sopimuksella palkatun Sécuripostin työntekijän palkka oli [...]).

19) Mitä tulee niihin kuluihin, joita Sécuripostissa komennuksella olleiden postin virkamiesten uudelleennimittäminen vanhoihin tehtäviin aiheuttaa, Ranskan viranomaiset huomauttavat, että Sécuripost maksaa virkamiehelle, jota uudelleennimitys koskee, virkaanpalauttamismaksun eli niin sanotun komennuksen keskeytymisestä johtuvan korvauksen. Tällä korvauksella pyritään tasaamaan eroa postiin palautetun virkamiehen uudelleennimittämisen ja alun perin määrätyn komennuksen päättymisajankohdan välisen ajan palkan ja sen palkan välillä, jonka tämä olisi saanut, jos komennus Sécuripostissa olisi jatkunut alkuperäiseen päivämäärään asti. Sécuripostissa komennuksella olevat postin virkamiehet (komennuksen pituudeksi oli ilmoitettu 5 vuotta) saavat komennuksensa aikana parempaa palkkaa, ja komennuksen keskeytyminen antaa näin aihetta vahingonkorvauksiin, koska kannattavammat ehdot päättyvät oletettua aikaisemmin.

20) Maksettava korvaus määräytyy eturyhmien kanssa sosiaalieduista neuvotellun sopimuksen perusteella ja on suuruudeltaan [...]–[...] uudelleen nimitettyä virkamiestä kohti uudelleennimityksen päivämäärän mukaan. Keskimäärin korvaus on [...] uudelleen nimitettyä virkamiestä kohti.

21) Siinä tapauksessa, että Sécuripost ei olisi erottanut postiin uudelleen nimitettyjä virkamiehiä, vaan olisi irtisanonut yksityisoikeudellisia palkansaajia, sen olisi täytynyt maksaa näille eroraha. Ranskan viranomaiset ovat laskeneet teoreettisen erorahan, joka Sécuripostin olisi täytynyt maksaa irtisanotuille yksityisoikeudellisille palkansaajille. Tämä laskelma perustuu Sécuripostin tässä asiassa sovellettavaan lakiin eli kuljetusalan työehtosopimuksen sääntöihin ja Sécuripostin määrittelemiin sosiaaliehtoihin. Sécuripostin virkamiehen keskipalkan ja kuljetusalan työehtosopimuksen sääntöjen perusteella yksityisoikeudellisen palkansaajan eroraha olisi [...]. Kaiken kaikkiaan Sécuripost on maksanut 30 päivään kesäkuuta 1991 mennessä [...] 235:lle uudelleen nimitetylle virkamiehelle, kun taas erorahojen kokonaissumma, joka sen olisi pitänyt maksaa yksityisoikeudellisille palkansaajille, joilla on sama palkka kuin virkamiehillä, olisi ollut [...] kerrottuna 235:llä eli noin [...]. Näin ollen virkamiesten uudelleennimittämisestä Sécuripostille aiheutuneet maksut ovat suuremmat kuin yksityisoikeudellisten palkansaajien erorahat olisivat olleet.

22) Ranskan viranomaiset korostavat lisäksi, että laskelma erorahoista, jotka Sécuripostin olisi täytynyt maksaa yksityisoikeudellisille palkansaajille, on tehty komennuksella olevien virkamiesten palkkojen perusteella ja että summa olisi ollut paljon pienempi, jos he olisivat käyttäneet laskelmiensa perusteena alempaa palkkatasoa, joka olisi vastannut yksityisten työntekijöiden todellisia palkkoja ottaen huomioon työmarkkinoiden tilanteen.

b) *Sécuripostin työttömyyskassaan maksamatta jääneet sosiaaliturvamaksut*

23) Ranskan viranomaiset vahvistivat, että Sécuripost ei ole ollut velvollinen maksamaan komennuksella olleiden virkamiesten sosiaaliturvamaksuja työttömyyskassaan, koska heidän asemansa takaa heille työpaikan. Sen sijaan komennuksella olevat virkamiehet ovat sosiaaliturvamaksujen alaisia, jotka ovat suurempia kuin yksityisiin palkansaajiin sovellettavat maksut. Työnantajien virkamiehistä ja yksityisoikeudellisista palkansaajista maksamien maksujen ero vaihtelee 1,31 prosentista vuonna 1988 vuoden 1992 7,47 prosenttiin. Erityisesti virkamiesten eläkemaksut, jotka ovat rinnastettavissa yksityisalojen palkansaajien eläkemaksuihin, ovat huomattavasti suuremmat kuin yksityisiin palkansaajiin sovellettavat vastaavat maksut.

24) Ranskan viranomaiset ovat laskeneet virkamiesten käytöstä aiheutuneen [...] lisäkustannukset työnantajille aikavälillä 1988–1991.

c) *Tilojen asettaminen käyttöön*

25) Ranskan viranomaiset ovat toimittaneet useita lisätietoja niistä olosuhteista, joissa Sécuripostin oli mahdollista vuokrata postilta tilansa kokonaan tai osaksi aikavälillä 1988–1992.

26) Ensinnäkin on ilmeistä, että Sécuripostin tilojen vuokraaminen postilta oli väliaikainen ratkaisu, sillä Sécuripost yritti nopeasti löytää postin sille vuokraamien tilojen tilalle muita tiloja. Kaikista Sécuripostin käyttöön vuokratuista tiloista postilta vuokrattujen tilojen osuus oli 93 prosenttia vuonna 1988, kun se vuonna 1992 oli enää 7 prosenttia. Ranskan viranomaiset ovat ilmoittaneet Sécuripostin nopean luopumisen postin vuokratiloista selittyvän sillä, että yleisesti ottaen nämä tilat eivät soveltuneet Sécuripostin erityistoiminnan tarpeisiin.

27) Ranskan viranomaiset huomauttavat erityisesti, että Sécuripostin postilta vuokraamien tilojen keskimääräinen pinta-ala oli pieni (62 m^2 vuonna 1988), kun taas Sécuripostin sittemmin yksityisiltä markkinoilta vuokraamien tilojen pinta-ala oli huomattavasti suurempi (keskimäärin 324 m^2 vuonna 1992). Ne huomauttavat myös, että nämä tilat olivat yleensä huonokuntoisia ja sopimattomia Sécuripostin käyttöön. Ranskan viranomaiset ovat todistaneet usein konkreettisin esimerkein Sécuripostin postilta vuokraamien tilojen olleen selvästi sopimattomia sen tarpeisiin joko kokonsa, sijaintinsa tai varusteidensa puolesta.

28) Ranskan viranomaiset ilmoittivat myös, että Sécuripostin postilta vuokraamat tilat kuuluivat julkiseen omaisuuteen ja on siten vuokrattu julkista omaisuutta säätelevien lakien mukaisesti. Tästä oli nimenomaan seurauksena, että Sécuripost saattoi vuokrata postin tilat vain väliaikaisesti ja irtisanomismahdollisuuden hyväksyen. Julkisen omaisuuden käyttömaksun määrää valtiovarainministeriö, ja se lasketaan käyttämällä sekä kiinteää kurssia, joka on laadittu vertaamalla sitä vastaavan yksityisomaisuuden tuottoarvoon, että vaihtuvaa kurssia, joka on laadittu huoneiston haltijan huoneistosta saaman edun perusteella.

29) Tässä tapauksessa, jossa Sécuripost vuokrasi postin tiloja, käyttömaksu oli postin ja Sécuripostin välisessä sopimuksessa määrätty kiinteä vuokra. Koska asia on jo vanha, Ranskan viranomaiset eivät ole pystyneet löytämään kaikkia tarkasteltavaa ajanjaksoa koskevia postin ja Sécuripostin välisiä vuokrasopimuksia. He ovat kuitenkin pystyneet toimittamaan lisätiedot vuokrista, joita on maksettu 43:sta ympäri Ranskaa sijaitsevasta toimitilasta.

30) Ranskan viranomaiset ovat koettaneet verrata Sécuripostin postille maksamia vuokria niihin vuokriin, joita Sécuripost olisi joutunut maksamaan vastaavista kiinteistöistä yksityisillä markkinoilla. Vertailu perustuu teokseen 'Cote annuelle des valeurs vénales immobilières au ler janvier 1988' ([4]). Tästä teoksesta näkee jokaisen Ranskan kaupungin sekä uusien ja vanhojen että korjattujen ja ei-korjattujen huoneistojen tuottoarvojen jakauman. Siitä näkee myös painotuskertoimen käytön eri tyyppisten kiinteistöjen (autotallit, pysäköintialueet jne.) tuottoarvoa määriteltäessä. Ranskan viranomaiset ovat tehneet 25 prosentin verovähennyksen tuottoarvosta, joka on kyseisen teoksen mukaan määrätty Sécuripostin postilta vuokraamille kiinteistöille. He ovat selittäneet tämän verovähennyksen olevan yleinen käytäntö kiinteistömarkkinoilla, kun kysymyksessä on väliaikainen vuokrasopimus. Ranskan viranomaisten lähettämien tietojen perusteella voidaan sanoa, että kun Sécuripostin vuokraamien kiinteistöjen arvo on laskettu Callonin oppaan mukaan ja siihen on sovellettu 25 prosentin verovähennystä vuokrasopimusten väliaikaisuuden perusteella, on esimerkkinä käytettyjen 43 huoneiston markkinahinta yleisesti ottaen lähellä Sécuripostin maksamaa vuokraa.

d) *SNAGin suorittamat Sécuripostin ajoneuvojen huoltotoimenpiteet*

31) Ranskan viranomaiset vahvistivat, että SNAGin laskutus Sécuripostin raskaiden ajoneuvojen korjauksesta ja huoltotoimenpiteistä perustui Renault Véhicules Industriels -lisenssihaltijoiden ketjun (RVI) käyttämiin hintoihin niin tuntipalkan kuin laskutetun ajan suhteen. Mitä hintoihin tulee, Ranskan viranomaiset ovat vertailleet 25 merkittävän ranskalaisen autokorjaamon (esim. Pariisissa, Bordeaux'ssa ja Orléansissa) raskaiden ajoneuvojen korjaus- ja huoltotöihin soveltamia suositushintoja. Suositushintoja käytetään kaikkialla Ranskassa raskaiden ajoneuvojen korjaus- ja huoltotöiden alalla yksityinen sektori mukaan lukien. Ranskan viranomaisten toimittamista tiedoista käy ilmi, että aikavälillä 1988–1992 SNAGin Sécuripostilta keskimäärin laskuttamat hinnat eivät eronneet huomattavasti RVI:n omilta asiakkailtaan perimistä hinnoista.

e) *15 000 000 Ranskan frangin ennakkosuoritus Sécuripostille tilikaudeksi 1989*

32) Ranskan viranomaisten mukaan postin hallintayhtiö Sofipost myönsi Sécuripostille 15 000 000 Ranskan frangin suuruisen lainan. Laina oli lyhytaikainen ja myönnetty aikavälille 21 päivä joulukuuta 1989 – 23 päivä lokakuuta 1990. Noudatettu korkokanta oli:

— vuonna 1989: 3 kk:n Pibor-korko ([5]) korotettuna 0,55 prosenttiyksiköllä eli 11,36 %,

— vuonna 1990: 3 kk:n Pibor-korko korotettuna 0,60 prosenttiyksiköllä eli 10,96 %.

33) Tämä korkokanta on Sofipostin tukemia konsernin ulkopuolisia rahoituskuluja korkeampi (eli Sofipostin jälleenrahoituskorko pankeissa, mikä tarkoittaa, että Sofipost on saanut voittoa lainaamalla tytäryhtiölleen kyseisillä ehdoilla) ja eräiden Ranskan tärkeimpien teollisten ja kaupallisten yhtymien konsernin sisäisissä lainoissa noudattamia korkokantoja korkeampi. Ranskan viranomaisten mukaan Ranskan eri yhtymien tilintarkastajien erikoisraporteista vuodelta 1989 käy ilmi, että konsernin sisäiset lainat ovat yleinen käytäntö. Näistä raporteista käy myös ilmi eri yhtiöiden noudattamien korkokantojen suuret erot (esim. 5 % Eurocomissa ja 15,34 % BSN:ssä). Tietyissä yhtymissä lainat eivät oikeuttaneet minkäänlaisiin hyvityksiin tai

([4]) Editions Callon, 1988.

([5]) Pibor-korko (Paris Inter-Bank Offered Rate) on markkinakorko eli vuotuinen korkokanta, jota noudatetaan pankkien välillä 3 kuukauden antolainauksessa. Ranskan pankkijärjestö (l'Association Française de Banques) laskee Pibor-koron päivittäin 14:n Pariisin pörssiä edustavan rahalaitoksen korkokantojen aritmeettisesta keskiarvosta.

sovellettu korkokanta oli riippuvainen lainan saaneen tytäryhtiön tuloksesta. Sécuripostin lainan korkokanta sijoittuu siis vuoden 1989 konsernien sisäisten lainojen korkokantojen vaihteluvälin yläpäähän.

f) *Sécuripostin postilaitokselta perimät hinnat*

34) Ranskan viranomaiset vahvistivat, että Casino on Sécuripostin ainut postiin verrattava asiakas sikäli, että näiden kahden asiakkaan palvelut ovat vahvasti hajaantuneet koko Ranskan alueelle. Ranskan viranomaiset ovat toimittaneet komissiolle postilta ja Casinolta perittyjen hintojen yksityiskohtaisen vertailun. Vertailu on tehty vuodesta 1993, sillä sopimus Casinon kanssa tehtiin kesäkuussa 1992 kilpailukykyisen tarjouksen johdosta.

35) Ranskan viranomaiset täsmensivät myös, että, toisin kuin ensimmäisen asteen tuomioistuin oli todennut, postilta perityt hinnat eivät ole laskeneet pysyvästi. Päinvastoin vuonna 1993 sovelletut hinnat, jotka astuivat voimaan 1. tammikuuta 1992, olivat nousseet edellisiin toukokuusta 1989 sovellettuihin hintoihin nähden. Vuoden 1993 hintojen käyttäminen vertailun perustana saattoi siis vain korostaa Sécuripostin postilta perimien hintojen mahdollista eroa markkinahintoihin nähden aikavälillä 1989–1993.

36) Ennen Sécuripostin postilta perimien hintojen nousua vuonna 1989 hinnat olivat laskeneet aikavälillä 1987–1989. Ranskan viranomaiset huomauttivat kuitenkin, että ennen vuotta 1989 Sécuripostilla ei ollut yksityisiä asiakkaita ja vasta vuodesta 1990 sen liikevaihto on yksityisten asiakkaitten myötä ollut huomattava. Ranskan viranomaiset ilmoittivat komissiolle palvelukohtaiset hinnat, joita Sécuripost on perinyt muilta merkittäviltä asiakkailtaan kuin postilta (tai Casinolta) aikavälillä 1990–1992. Nämä asiakkaat on jaettu maantieteellisen aluetyypin mukaan (kaupunki, esikaupunki, maaseutu), jotta hintoja voitaisiin vertailla.

37) Postin ja Casinon hinnoittelutavat ovat erilaiset. Postin tapauksessa Sécuripostilla on käytössä hinnoittelujärjestelmä, jossa hinta määräytyy maantieteellisen alueen mukaan (kaupunki, esikaupunki, maaseutu). Sen sijaan sopimus Casinon kanssa on laadittu koko maassa sovellettavan kiinteän hinnan pohjalta, joka oli 163 Ranskan frangia palvelua kohti vuonna 1993.

38) Näiltä kahdelta asiakkaalta perittyjen hintojen totuudenmukaisen vertailun tekemiseksi postilta perityt hinnat on sovellutettu Casinon palvelurakenteeseen. Näin päädytään hintaan 180,61 Ranskan frangia palvelulta, kun taas Sécuripostin Casinolle tarjoama kiinteä hinta on 163 Ranskan frangia. Sécuripostin postilta perimien hintojen soveltaminen Casinoon olisi siis johtanut (laskennallisesti) palvelun hinnan nostamiseen 17,61 Ranskan frangilla.

39) Ranskan viranomaisten mielestä tämä 17,61 Ranskan frangin ero (noin 11 prosenttia Casinon hinnasta) on kuitenkin hyvin perusteltu postin Sécuripostille asettamien erityisvaatimusten takia.

40) Varojen kuljetusta koskevaan sopimukseen voivat vaikuttaa neljä teknistä vaatimusta: matkaan kuluva aika (joka määräytyy keskusvaraston ja palveltavan paikan välisen etäisyyden sekä liikenteen määrän mukaan), turvallisuusvaatimukset (henkilökunnan määrä ja asema, käytettävä kuljetusajoneuvo), toimintavaatimukset (esim. sulkemisajat, käyminen Ranskan keskuspankissa) ja muut vaatimukset (esim. kansallinen maantieteellinen kattavuus).

41) Ranskan viranomaiset ovat arvioineet ja vertailleet sopimuksia, joita Sécuripost on tehnyt postin ja Casinon kanssa, ottaen huomioon edellä mainitut vaatimukset.

42) Ranskan viranomaiset ovat selvittäneet, että palveltavien paikkojen välinen keskimääräinen etäisyys oli postin palveluilla 9,91 km ja Casinon palveluilla 5,08 km. Kun otetaan huomioon normaali pysähdysaika jokaisella palveluspaikalla ja kuljetusajoneuvon keskimääräinen nopeus kaupunki-, esikaupunki- ja maaseutualueilla, tunnissa palveltavien paikkojen määrä on postin osalta 3,4 ja Casinon osalta 4,9.

43) Posti on asettanut sellaisia turvallisuusvaatimuksia, jollaisia ei ole Casinon kanssa solmituissa sopimuksissa. Pääasialliset vaatimukset olivat kolmen kuljettajan läsnäolo ([6]), erityiset sisäänpääsymenettelyt postin tiloihin sekä lähestymisessä ja radion kuuntelussa noudatettavat menettelyt. Ranskan viranomaiset eivät kuitenkaan vielä ole pystyneet arvioimaan näiden vaatimusten vaikutusta.

44) Mitä tulee toimintavaatimuksiin, postin palveluverkko on monimutkainen, odotusajat postitoimistoissa saattoivat olla huomattavat eivätkä välttämättä oikeuttaneet laskutukseen. Sitä vastoin Casinon kanssa tehdyssä vakiosopimuksessa määrättiin, että laskutus on automaattista, jos odotusaika kesti yli 10 minuuttia. Tässä

([6]) Ranskan viranomaiset selvensivät, että 13 päivänä heinäkuuta 1979 annetun asetuksen mukaan yli 200 000 Ranskan frangin suuruisten rahalähetysten kuljetuksissa oli oltava kolme kuljettajaa. Posti on omissa säännöissään ottanut käyttöön pienemmän rajan: 50 000 Ranskan frangia ja myöhemmin 100 000 Ranskan frangia.

yhteydessä olisi muistettava, että odotukseen kuluva aika oli postin osalta 130 minuuttia ja Casinon osalta 30 minuuttia. Näin ollen tavallisen 8 tunnin päivän aikana postin jakelukierroksella olevalla ajoneuvolla oli vain 5 tuntia 50 minuuttia aikaa laskutettaviin kierroksiin, kun taas Casinon tavallisella kierroksella aikaa oli 7 tuntia 30 minuuttia.

45) Muita vaatimuksia olivat palveluvelvoite koko valtion alueella ja maksuajat, jotka olivat tärkeitä silloin kun yksityiset asiakkaat noudattivat markkinoiden tavanomaista käytäntöä. Ranskan viranomaiset eivät määritelleet tarkemmin näitä vaatimuksia.

46) Edellä mainitusta seuraa, että ottaen huomioon toimintavaatimukset ja vaatimukset matkaan kuluvasta ajasta, päivittäin suoritettujen palveluiden määrä oli postin osalta 19,8 (5 t 50 min x 3,40) ja Casinon osalta 36,75 (7 t 30 min x 4,9). Casino pystyi siis päivittäin suorittamaan 85 prosenttia enemmän palveluita kuin posti. Lisäksi Sécuripostin keskimääräinen laskutus postilta, joka on painotettu postin maantieteellisen sijoittumisen mukaan, oli 264 Ranskan frangia ja Casinolta peritty koko maassa perittävä kiinteä hinta oli 163 Ranskan frangia. Kun kerrotaan päivittäisten palveluiden määrä palvelukohtaisella hinnalla, saadaan postin yhden jakelukierroksella olevan ajoneuvon päivittäinen tulo, joka on 5 227 Ranskan frangia (264 frangia x 19,8), kun taas Casinon autosta saatava keskimääräinen tulo on 5 990 Ranskan frangia (163 frangia x 36,75). Ottaen huomioon postin varojenkuljetuksen erityisvaatimukset Sécuripost ei ole ylihinnoitellut postilta perimiään maksuja Casinon kaltaiseen vertailukelpoiseen asiakkaaseen nähden. Tämä on tulos, vaikka vain osa erityisvaatimuksista otetaan huomioon.

IV **Arviointi**

47) Komissio on tutkinut Ranskan viranomaisilta saadut tiedot. Se on myös toteuttanut tiettyjen kohtien osalta erityistutkimuksia. Tällä perusteella komissio arvioi, että tarkasteltavana olevat toimenpiteet eivät ole EY:n perustamissopimuksen 87 artiklassa tarkoitettua tukea.

48) Erityisesti komissio on sitä mieltä, että komennusvirkamiesten käytöstä ei ole ollut Sécuripostille etua. Itse asiassa komennuksella olevien virkamiesten siirtymisestä takaisin postiin ei ole ollut etua Sécuripostille, koska virkamiehille heidän ennenaikaisesta siirtymisestään maksettu korvaus oli hieman suurempi kuin irtisanomiskorvaukset, jotka olisi maksettu, jos henkilökunta olisi palkattu yritykseen yksityisoikeudellisella sopimuksella. Tässä ei sitä paitsi ole otettu huomioon sitä seikkaa, että irtisanomiskorvausten laskentaperusteena käytettiin yksityisoikeudellisten palkansaajien palkkoja, jotka ovat matalampia kuin virkamiesten palkat. Lisäksi Ranskan hallituksen tekemä vertaileva tutkimus yksityisoikeudellisten palkansaajien ja virkamiesten työnantajille aiheuttamista kustannuksista osoittaa, että virkamiesten käyttäminen ei ole valtiontukea, vaan se on pikemminkin aiheuttanut Sécuripostille lisäkustannuksia.

49) Ranskan viranomaisten toimittamista tiedoista, jotka koskevat Sécuripostin 43:sta kaikkialla Ranskan valtion alueella sijaitsevasta toimitilasta maksamia vuokria, käy ilmi, että maksetut vuokrat olivat yleisesti ottaen samansuuruisia ja keskimäärin korkeampia kuin markkinoiden tavanomaiset vuokrat, kun otetaan huomioon postin ja Sécuripostin välisten vuokrasopimusten tilapäisestä luonteesta johtuva verovähennys. Ranskan viranomaisten esimerkkinä käyttämien 43 toimitilan kokonaispinta-ala on 3 170 m^2 eli 35 prosenttia (pinta-alaltaan) kaikista Sécuripostin vuonna 1988 postilta vuokraamista toimitiloista. Tämän otoksen mukaan Sécuripostin postilta vuokraamien toimitilojen keskimääräinen vuokra oli [...] vuonna 1988 ([7]). Jos arvioidaan tämän otoksen arvoa markkinoilla Callonin oppaan jokaiselle otoksen kiinteistölle määräämän arvon perusteella ja jos otetaan huomioon postin ja Sécuripostin välisten vuokrasopimusten tilapäisestä luonteesta johtuva verovähennys, saadaan markkina-arvoksi [...] vuonna 1988, mikä on Sécuripostin samasta otoksesta maksamaa vuokraa vähemmän.

50) Komissio on teettänyt asiantuntijatutkimuksen vahvistaakseen, että käytössä ollut verovähennys oli todella oikeutettu: tämän asiantuntijatutkimuksen päätelmistä ilmenee ensinnäkin, että kun Sécuripostin postilta vuokraamat kiinteistöt ovat julkista omaisuutta, vuokraus oli välttämättä tehtävä tilapäisillä sopimuksilla. Asiantuntijatutkimuksessa todettiin myös, että vaikka vuokrasopimuksen tilapäinen luonne ei välttämättä oikeuta verovähennykseen markkina-arvon suhteen, yleinen käytäntö on, että yksityisten vuokrasopimusten tilapäiseen luonteeseen liittyy alennettu vuokra.

51) Näin ollen on ilmeistä, että Ranskan viranomaiset ovat moitteettomasti todistaneet Sécuripostin postille maksamien 43 toimitilan vuokrien vastaavan vuokrakiinteistöjen arvoa markkinoilla. Koska tämä 43 toimitilan otos jakautuu tasaisesti Ranskan valtion alueelle ja muodostaa huomattavan osan Sécuripostin postilta vuokraamista tiloista aikavälillä 1988–1992, komissio katsoo, että Ranskan viranomaiset ovat riittävästi osoittaneet Sécuripostin postille maksamien vuokrien vastaavan vuokrakiinteistöjen markkina-arvoa eivätkä kyseessä näin ollen ole valtiontuet.

([7]) Tämä vuosi on valittu esimerkiksi: kuten edellä mainitusta käy ilmi, Sécuripost on vuoden 1988 jälkeen hyvin nopeasti luopunut postilta vuokraamistaan toimitiloista.

52) Mitä tulee ajoneuvojen huoltoon, komissio katsoo vertailun RVI:n hintoihin olevan asiallinen. RVI-ketju on otettu esimerkiksi markkinoilta ketjun tärkeyden ja markkinaosuuden perusteella ([8]). Komissio on tehnyt tilastollisen vertailun SNAGin ja RVI:n ajoneuvojen huollosta perimien hintojen välillä. Pääpiirteissään Ranskan valtion alueella perityt hinnat ovat yleensä hyvin lähellä toisiaan: keskimäärin ero hintojen välillä ei kansallisella tasolla koskaan noussut yli 4 prosentin kyseisenä ajanjaksona. Keskimäärin aikavälillä 1988–1993 kaksi esimerkkinä käytetyistä hinnoista oli hieman alhaisempia SNAGilla kuin RVI:lla, eron kuitenkaan olematta yli 1,5 prosenttia. Kolmas esimerkkihinta sitä vastoin oli hieman korkeampi SNAGilla kuin RVI-ketjulla (ero oli 1,65 prosenttia). Erot hintojen välillä ovat käytännössä merkityksettömiä ja pienempiä kuin havaittu tilastollinen hajonta. Näin ollen komissio katsoo, että SNAGin harjoittama Sécuripostin ajoneuvojen huollon laskutus oli markkinahintaista eikä siis sisällä valtiontukea.

53) Komission mukaan 15 miljoonan Ranskan frangin lainan ehdot ovat yksityisen konsernin emo- ja tytäryhtiöiden kaupallisten suhteiden normaalien ehtojen kaltaiset. Lainan korkokanta on sekä Piboria että Sofipostin konsernin ulkopuolisia rahoituskuluja korkeampi. Tämä postin hallintayhtiö on siis saanut voittoa Sécuripostin maksamasta korosta. Tilintarkastajien vuoden 1989 raportista käy ilmi, että sovellettu korkokanta on konsernin sisäisten lainojen korkokantojen keskiarvon yläpuolella. Sofipost käyttäytyy siis kuten yksityinen markkinoiden ehdoilla toimiva hallintayhtiö.

54) Hintojen osalta komissio katsoo, että Casino on ainoa käyttökelpoinen vertailukohde. Ennen vuotta 1992 Sécuripostilla ei ollut muita postiin verrattavia asiakkaita, jos katsotaan palveluiden maantieteellistä jakautumista. Lisäksi vuoden 1993 hintojen käyttö oli järkevää, sillä hinnat olivat nousseet edelliseen ajanjaksoon (1989–1992) verrattuna. Vuoden 1993 hintojen käyttäminen vertailun perustana saattoi vain korostaa Sécuripostin postilta perimien hintojen ja markkinahintojen välisiä mahdollisia eroja aikavälillä 1990–1993. Komissio katsoo, että Ranskan viranomaisten tekemä vertailu, jossa otetaan huomioon vain osa asetetuista vaatimuksista, osoittaa, etteivät Sécuripostin emoyhtiöltään aikavälillä 1990–1993 perimät hinnat olleet kohtuuttomia vaan ne olivat verrattavissa muilta asiakkailta perittyihin hintoihin, erityisesti ottaen huomioon edellä mainitut vaatimukset. Postin asettamista vaatimuksista ja vastaavista hinnoista seuraa alhaisempi päivittäinen tulo ajoneuvoa kohti kuin Casinolla. Tutkimus Sécuripostin muilta asiakkailta kuin Casinolta perimistä hinnoista aikavälillä 1990–1992 vahvistaa myös, että postilta perityt hinnat eivät olleet kohtuuttomia: on ilmeistä, että vastaavan maantieteellisen rakenteen perusteella postilta peritty hinta oli aikavälillä 1990–1992 vain keskimäärin 0,4 prosenttia korkeampi kuin muilta asiakkailta peritty hinta. Sécuripost ei siis ole saanut minkäänlaista valtiontukea postin palvelun laskutuksen yhteydessä toukokuun 1990 ja toukokuun 1993 välisenä aikana.

55) Vuosina 1987–1989 Sécuripostilla ei ollut merkittävää liikevaihtoa muiden asiakkaiden kuin postin kanssa ja Ranskan viranomaiset eivät pystyneet toimittamaan vertailua markkinahintojen ja Sécuripostin postilta perimien hintojen välillä. Ranskan viranomaiset toimittivat kuitenkin tiedot muilta kuin postilta perityistä hinnoista aikavälillä 1990–1992, ja näiden tietojen perusteella komissio on johtanut laskennalliset hinnat vuosien 1987–1989 markkinahinnoista: tästä seuraa, että postin käyttämän maantieteellisen palveluverkon perusteella arvioitu markkinahinta on 248 Ranskan frangia palvelua kohti. Tämä arvioitu hinta ei ole suoraan verrattavissa Sécuripostin postilta perimään hintaan, sillä se on päätelty sellaisilta asiakkailta vuosina 1990–1992 perityn hinnan perusteella, joiden maantieteellinen sijoittuminen oli postia rajallisempi. Lisäksi, siltä osin kuin tämä arvioitu hinta on tulosta vuosien 1987–1989 markkinahintoihin perustuvista laskelmista, jotka on tehty Sécuripostin vuosina 1990–1992 muilta asiakkailta kuin postilta perimien hintojen pohjalta, vuosittaisten erojen arviointi laskennallisen ja postilta perityn hinnan välillä ei ole asiallinen: ainoastaan aikavälillä 1987–1992 muilta asiakkailta kuin postilta perityn hinnan (ekstrapoloidun tai todellisen) ja postilta perityn hinnan välisen keskimääräisen eron arviointi voi johtaa pätevään johtopäätökseen. Muilta asiakkailta kuin postilta perityn hinnan (laskennallisen tai todellisen) ja postilta perityn hinnan välinen keskimääräinen ero oli noin 5 prosenttia aikavälillä 1987–1992. Ottaen huomioon erityisvaatimukset, jotka posti on asettanut palveluille, tämä ero ei ole kohtuuton. Näin ollen komissio katsoo, että Sécuripostin postilta perimät hinnat aikavälillä 1987–1989 eivät sisältäneet valtiontukea,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Menettelyn aloittamista koskevassa komission päätöksessä ([9]) tarkoitetut Sécuripostia koskevat toimenpiteet, jotka liittyvät postin virkamiesten komennuksiin Sécuripostissa, Sécuripostin

([8]) Vrt. Ranskan autonrakentajien liiton tilastot vuodelta 1992, DAFSAn tutkimus huhtikuulta 1994 ja 'Transport Magazine' -lehti kesäkuulta 1996.

([9]) EYVL C 311, 22.10.1996, s. 12.

työttömyyskassaan maksamatta jääneeseen sosiaaliturvamaksuun, postin tilojen asettamiseen Sécuripostin käyttöön, Postilaitoksen kansallisen huolto- ja korjaamopalvelun (SNAG) suorittamaan Sécuripostin ajoneuvojen huoltoon, Sofipostin (postin hallintayhtiö) Sécuripostille tilikaudeksi 1989 myöntämään 15 miljoonan Ranskan frangin ennakkosuoritukseen ja Sécuripostin postilta perimiin hintoihin, eivät ole EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu Ranskan tasavallalle.

Tehty Brysselissä 20 päivänä heinäkuuta 1999.

Komission puolesta

Monika WULF-MATHIES

Komission jäsen